Wyspa Pasieka na przełomie wieków (Galeria zdjęć)

Miasto
Kultura

12.03.2021 g. 16:00

Wyspa Pasieka (Pascheke, Wilhelmsthal) na przełomie XIX i XX wieku była siedzibą urzędów, świątyń i fabryk. Było to także miejsce letniego wypoczynku i prestiżowa lokalizacja do zamieszkania. I choć przez setki lat znajdowała się tak blisko Opola, była jednak poza miastem.

Włączenie w granice miasta

Wiosną 1891 roku rozpoczął się najciekawszy okres w dziejach wyspy. Wtedy właśnie władze Opola oraz władze gminy wiejskiej Wilhelmsthal podjęły decyzję o włączeniu terenu wyspy w administracyjne granice Opola. W tym czasie Pasiekę zamieszkiwało 1089 osób. Opolanie szybko docenili walory tego miejsca. Zaczęto tam budować eleganckie wille i domy jednorodzinne świadczące o prestiżu właścicieli. Najważniejszą ulicą Pasieki była Ludwigstrasse (obecnie ul. Powstańców Śląskich), przy której znajdował się znany opolski browar Johanna Karrascha oraz szkoła rzemiosła i gospodarstwa domowego.

Ludwigstrasse (obecnie ul. Powstańców Śląskich), fot. Archiwum Śląska Opolskiego

Urzędy i instytucje

Na wyspie swe siedziby miały różne urzędy i instytucje. Po I wojnie światowej na Turmstrasse (obecnie ul. Niedziałkowskiego) wzniesiono gmach Izby Handlowej, a nad samą Odrą mieścił się urząd budownictwa wodnego. Na Fesselstrasse (obecnie Strzelców Bytomskich) znajdował się gmach, który od lat 30. zajmowała partia nazistowska. Dla wielu opolan był to złowrogi Brunatny Dom. W 1931 roku przy Eichstrasse 1 (obecnie ul. Konsularna) rozpoczął działalność polski konsulat, który istniał do wybuchu II wojny światowej. A na południowym cyplu wysypy znajdował się teren dworca wodnego (Wasserbahnhof).

Wojewódzki Dom Kultury (obecnie rozgłośnia Radia „Opole”), fot. A. Śmietański, lata 60. XX wieku.

Nieistniejące budynki

W centrum Pasieki instytucje kulturalne i urzędy sąsiadowały z obiektami przemysłowymi. Naprzeciwko Zamku Piastowskiego, który wówczas był siedzibą

władz rejencji, znajdował się ogromny Browar Zamkowy rodziny Friedlaender. Niestety obu tych budowli dziś już nie ma. Zamek, z wyjątkiem wieży, na przełomie lat 20. I 30. XX wieku uległ stopniowej rozbiórce. Jego miejsce zajął nowoczesny biurowiec. Ostatnie budynki browaru wysadzono natomiast na początku lat 70. XX wieku.

Zamek Piastowski i fragment parku zamkowego, widok od strony południowo-zachodniej, 1901 rok.

Miejsce wypoczynku

Nie od dziś wiadomo, że Wyspa Pasieka to wspaniałe miejsce do wypoczynku. Dawni mieszkańcy Opola latem najchętniej odwiedzali kąpielisko Am Wäldchen (W lasku), włączone do Opola w maju 1897 roku. Zimą mieszkańcy Wilhelmsthal śpieszyli nad

stawek Zamkowy, by do późnych godzin wieczornych jeździć na łyżwach. Mniej aktywni odpoczywali w restauracjach i gospodach, których na wyspie nie brakowało. Najbardziej popularną restauracją była „Eiskeller” („Lodowa Piwnica”) przy obecnej ul. Piastowskiej z eleganckim dwuwieżowym pawilonem i ogrodem sięgającym aż do Turmstrasse (obecnie ul. Niedziałkowskiego). W lokalu tym w październiku 1932 roku – w restauracyjnym ogrodzie przemawiał przywódca NSDAP, a wkrótce kanclerz, Adolf Hitler. Wielką atrakcją wyspy był także piękny ogród zamkowy (Schlossgarten), ulubione miejsce zabaw dzieci. A Ulica Hafenstrasse przylegająca do Młynówki była jednym z ulubionych traktów spacerowych opolan.

Nowa Synagoga i tzw. Domek Lodowy lata 30. XX wieku.

Fot. Muzeum Śląska Opolskiego

Materiał powstał na podstawie książki autorstwa dr. Macieja Borkowskiego „Opole przełomu wieków XIX/XX”, Wydawnictwo Księży Młyn, 2015.

OPPELN

Oppeln

Dane kontaktowe
Wydzia? Kultury, Promocji i Komunikacji Spo?ecznej

Tagi
Opole prze?omu wieków XIX/XX
Dawne Opole
Wyspa Pasieka
Muzeum ?l?ska Opolskiego